

«Букубаар, быраһаай!» бырааһынньык сценарийа

Буолар кэмэ, сирэ: олунньу 7 күнэ 2025 сыл

Ыытааччы: Пахомова М.П.

Сыала:

- Дорҕооннору, буукубалары хатылааһын, билиилэрин ханатыы, эбии билэргэ туһаайыы.
- Бэйэ-бэйэлэрин кытта бодоруһарга үөрэтии, ситимнээх саҥаны сайыннарыы;
- Оҕо тылын саппааһын байытыы, тылын-өһүн, толкуйдуур дьоһурун сайыннарыы

Кыттыыны ылаллар: 1 кылаас оҕолоро, төрөппүттэрэ.

Туттуллар тэрил:

- ноутбук,
- проектор,
- экран,
- колонка,
- оҕолорго олоппостор
- скамейкалар
- төрөппүттэргэ приз - шт
- туоһу сурук оҕолорго – 12 шт
- төрөппүттэргэ илиистэр, ручкалар (харандаастар) - шт

Хаамыгта

- Күндү оџолор, төрөшпүттэр, ыалдыгтар!
- Бүгүн биһиги кырачаан үөрэнээччилэрбит бастакы кинигэлэрин букубаары бүтэрбит үөрүүлээх күннэригэр муһуннубут, үөрэнээччилэрбитин эџэрдэлиибит!
- Сир симэџинии симэнэн биһиги оџой-соџой көрбүт кырачаан оџолорбут балаџан ыйын маңнайгы күнүгэр оскуола боруогун аан маңнай атыллаабыгтара. Үйэлэригэр дыкти чуораан тыаһын аан маңнай истибиттэрэ. Билии-көрүү аартыгын арыян, уһун-киэн суолга турунан Билии дойдутугар аяаңна туруммуттара, үөрэнээччи үрдүк аатын сүкпүттэрэ. 12 оџо буоламмыт күн бүгүңнэ диэри тийэн кэллибит.
- Эһиги болџомтоџутугар маңнайгы кылаас үөрэнээччилэрэ:
 - Кини сэп-сэмэй майгылаах, ыраџыабай буочардаах, буукубаларын барытын билэн, ааџан киирбит - Алика Ефремова.
 - Саналаах – инэлээх, киэн билиилээх, элбэх боппуруостаах, улуустааџы олимпиада призера -Валера Татаринов.
 - Сурдээх уйан дууџалаах, чоп-чобуо, араас ыйытыылары биэрэн толкуйдатар, утуе санаалаах, улуустааџы олимпиада кыайыылааџа - Ганя Пахомов.
 - Наџаа нарын, аргый аџай сылдыар, барытын орун оннугар сааџылыыр, сурдээх дыџаллаах - Анна-Мия Макарова.
 - Кып-кыраџыабай буочардаах, саамай хуџоџунньукпут, уп-уйан дууџалаах, уп-уџун баттахтаах, сэмэй майгылаах - Лида

Мартынова.

- Легоны оонньуурун себулуур, аргый а5ай улэлиир, суоттуурун себулуур, сэмэй ба5айытык кулэн мичик гынар- Руслан Тарский.
- Аргый а5ай саналаах, кып-кыраҕыабайдык суруйар, сурдээх кыҕамнылаах, сэмэй майгылаах - Айгыына Яковлева.
- Чоп-чобугурас саналаах, сурдээх дыаҕаллаах, тэтэрээтигэр ып-ыраастык улэлиир, кулуулээх кэпсээннэри мичилийэ2 кэпсээн куллэрэр, нап-нарын -Мира Романова.
- Саамай2 кырабыт, чо5улуччу кербут харахтаах, олус кыҕамнылаах, куруутун учугэйи эрэ этэр, кыраттан да уерэр, сэп-сэмэй - Алиса Максимова.
- Олус дуоспуруннаах, керен турбат, барытыгар кемелеҕен ибэр, утуе майгылаах, истин мичээрдээх, ону-маны кэпсээн куллэрээччи - Толлуман Яковлев.
- Кулэн-уерэн мичилийэн, кэпсээн-ипсээн дыаҕайсан, сэмэй, уерунньэн майгылаах, улуустаа5ы. республикатаа5ы дуобат курэхтэрин чемпионката - Уйгулана Кузьмина.
- Сэмэй майгылаах, тып-тап барытын онорор, сурдээх кыҕамнылаах, кып-киэнник уербут харахтарынан керер, истин до5ор - Лев Сигаев. (**ырыа «Круто ты попал в первый класс»).**

Биһиги бүгүн буукубаны көрдөрбүт, тыллары-кэпсээннэри аахтарбыт букубаарбытыгар кэрэ, истин махтал тылларын этээри муһуннубут. Бүгүңнү бырааһынныкпытыгар биһиги күндү ыалдьыттарбытыгар хоһоон ааҕан, букубаарбыт барахсан биэрбит билиитин көрдөрүүхпүт.

6 ый аннараа өттүгэр, үөрэх сабаланыытыгар, бастакы кинигэлэринэн буолбута – Букубаар. Кини көмөтүнэн оҕолор ааҕар, суруйар буолбуттара.

Билигин оѳолор бэйэлэрэ туохха үөрэммиттэрин, тугу билбиттэрин кэпсиэхтэрэ. (Буукубаларынан хоѳооннор).

«А»: Алика

Мин «А» диэни билэбин –
Үөһэ өттө уһуктаах,
Алын өттө атахтаах,
Ортотунан туорайдаах.

«В» Валера

Василий Иванович врач
Валяны быыһаата начаас,
Варвара Васильевна астынна,
Врачка маннык махтанна:
- Валябыт туһугар баһыыба!
Барыбыт аатыттан баһыыба!
Валям бастынны күөрэнэр,
Врач буоларга тэринэр.

«Г» Ганя

Гога диэн ааттаах
Грузин уолтан
Гоша амсайбыт
Груша ылан

«Ң» Анна-Мия

Оѳус саѳа буолуоѳун
Оѳо баѳа баѳарбыт
Оѳо баѳа үллүбүт.

Хабах саға буолаатын

Хаға хайа ыстаммыт.

«Л» Лида

Халын былыт ааста

Халлаан халлан хаалла.

Лых лабааға түстэ,

Луук налыыга үүннэ.

Лина луугу булла,

Лана лыағы тутта.

«Н» Руслан

Тэнкэбэ, чаранга,

Тэтиннэ, хатынга

Тиин-тиин барахсан

Тэрэнниир, чэрэнниир.

«Ө» Айгыына

Мин «Ө» диэни билэбин.

«О» буукубаны ортотунан

Ыга курдаан кэбиспиттэр,

«Ө» диэн буоллун диэбиттэр.

«С» Мира

Сайын Сима сайылыкка

Сайылаата, сынньанна.

Суорат, сүөгэй амсайда,

Сиинэбэ сөтүөлээтэ.

«Һ» Алиса

Най! Чэ, хаампахтаа

Наадьябай оѳус

Най! Най! Барбахтаа

На! На! Дьэ олус!

«Т» Толлуман

Мин «Т» диэни билэбин:

Суос соѳотох атаѳын

Тоѳоѳолуу тирэммит,

Моѳотойдуур ураѳаһын

Туора сүгэн кэбиспит.

«У»: Уйгулана

Ууну уулуубут,

Ууга туулуубут,

Уунан устабыт,

Уунан суунабыт.

«Ү» Лев

«Ү» - үтүөкэн үлэһит,

Үрүлүйэр үүтү ыыр,

Сынньаланар үнкүүһүт

Үрүмэччи курдук көтөр.

- Маладьыастар. Эһиги иһиттигит букубаары аахпыт кэмнэригэр оѳолор үөрэппит хоѳооннорун.

- Салгыы оѳолор, билигин эѳигини оонньууга ыгырабын. Чэ, эрэ саѳалыаѳын.

- Билигин айанна турунабыт. Араас сорудахтары толоруохпут. Бэлэммит дуу?

- 1) Ыйытыылар
- 2) Терут дор5ооннор
- 3) Тылы таай
- 4) Ребустар
- 5) Суьуехтэри холбоон тыллары табаар.

- Маладьыастар!!!

Билигин о5олорбут «Букубаар» быраабынныгар бэлэмнээбит ырыаларын истиэхпит (ырыа «А, б, в, г диэммин»)

- Билигин о5олорбут букубаары уерэтэн бутэрбиттэрин ийин туоьу суруктарбын туттарарбын кенуллээн (туоьу суруктары туттарыы).

- Чэ, эрэ аны билигин сынньана таарыйа тереппуттэрбитин кытта оонньуо5ун.

- 1) « » биир тылтан элбэх тылы табаарыы.

(Уйгу Мира Анна-Мия)

- 2) Обруч кэтии. (Валера Ганя)

- 3) Квадрат ийигэр туран хаамыы. (Айгыына Алика Лида)

(Тереппуттэргэ чупа-чупс туттарыы). (Лев Руслан Алиса Толлуман)

- О5олоор, аны билигин эһиги аабар, суруйар буоллугут эһиги аабыаххыт атын араас кинигэлэри. Саха тылын уонна Литература аабыытын кытта билсибиккит. Кинигэлэри харыстаан, алдьатымаң, кирдээх илиигитинэн тутуман. Эһиги кэннигититтэн эмиэ о5олор үөрэниэхтэрэ.

- Уөрэнээччилэрбин бу үөрүүлээх күннүтүнэн эбүрдэлиибин. Уонна өссө кыһанан үөрэнэргитигэр, элбэ5и аа5ан билиигит күн аайы элбээн иһэригэр ба5арабын.

Быраабынныкпытын сэргэхситэ уонна киэргэтэ таарыйа барыгытын флешмобка ынырабыт. Эһиги иннигитигэр «Куерэгэй» саха тылыгар аналлаах рспубликанскай фестиваль ийинэн ыытыллыбыт флешмоб курэ5ин кыайыылаахтара – маннайгы кылаас кыргыттара (ытыс тыаба). Биьигини кытта туран тэннэ ункуулуеххэйин (флешмоб музыката).

!!! Елена Федоровна5а бэлэх туттарыы

- Билигин тылы биеэрэбин тереппуттэрбитигэр (тереппуттэр тыл этэллэр уонна кинигэ бэлэхтэрин туттараллар, торт сиибит).

Убаастабыллаах тереппуттэр, ыалдьыттар! Биһиги үөрүүбүтүн үллэстэ кэлбиккитигэр, күүс-көмө буолбуккутугар махтанабын. Көрсүөххэ диэри!

(үөнсай хаартыскаҕа туьүү).